

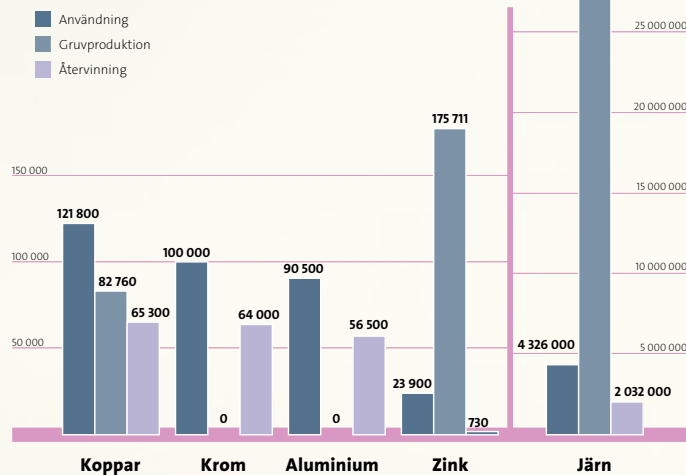
Återvinning

Återvinning och återanvändning är en av de mest energieffektiva åtgärderna för att minska gruv- och mineralnäringens påverkan på miljön. I Sverige återvinner vi mycket metaller, men vi både kan och behöver återvinna ännu mer.

Metallskrot, gruvavfall, övrigt industriavfall och gammal infrastruktur i städerna är exempel på återvinningskällor. Vi återvinner inte bara de metaller som produceras i Sverige utan också mycket av det material som importeras.

Återvinningen räcker dock inte till för att möta den ökande användningen av metaller och mineral, vare sig i Sverige eller globalt sett. Både återvinning och gruvbrytning behövs.

Metaller i Sverige, industrins användning, gruvproduktion och återvinning (ton per år)

Geologi överallt

Det välstånd vi har idag beror i stor utsträckning på att vi har kunnat bryta och nyttja de rika tillgångar på metall och mineral som finns i Sverige. Än idag är vi helt beroende av naturresurser, både inhemska och importerade. Faktum är att vi använder allt mer naturresurser per år och person.

- Metaller finns i de flesta av alla de produkter vi använder – allt från gafflar och cyklar till smartphones och solceller.
- Industrimineral som till exempel kalksten, fältspat och kvarts används i kläder, läkemedel, byggnadsmaterial, glas, elektronik m.m.
- Ballast är benämningen på grus, sand och krossat berg. Ballast behövs för bostäder, vägar, järnvägar och är en huvudkomponent i asfalt och betong.
- Natursten används till husfasader, bänkskivor, golv, gravstenar och mycket annat.
- Energitorvproduktionen i Sverige håller nere import och användning av olja och kol.

Fakta om Mineral & metaller

Vilka metaller och mineral bryts i Sverige?

Och hur mycket?

Hur mycket metaller återvinner vi?

Vad är ballast?

SGU
Sveriges geologiska undersökning

Berg, jord och grundvatten

SGU är myndigheten för frågor om berg, jord och grundvatten i Sverige. Vårt uppdrag är att förse samhället med geologisk information. I detta ingår att årligen ta fram statistik över hur mycket metall, mineral och ballast som produceras i Sverige.

I den här foldern ger vi en översiktlig bild av vad som produceras och hur mycket. Informationen är hämtad från SGUs rapporter Bergverksstatistik, Grus, sand och krossberg och Energitorvproduktion. (Statistik från 2013)

Box 670, 751 28 Uppsala
018-17 90 00
sgu@sgu.se

www.sgu.se
www.youtube.com/user/sgusweden
www.facebook.com/sgu.sverige
www.flickr.com/photos/geologicalsurveyofsweden

SGU
Sveriges geologiska undersökning

Från prospektering till gruva

Det tar flera år från det att en fyndighet blir en gruva. Förenklat går det till så här:

- 1 Du har en idé om var det kan finnas en fyndighet. Användbar data och intressanta kartor hittar du i SGUs databaser.
- 2 En ansökan om undersökningstillstånd skickas in till Bergsstaten. Bergmästaren är den som beviljar eller avslår ansökan.
- 3 En arbetsplan hur arbetet är tänkt att utföras måste tas fram och delges sakägarna.
- 4 Om utvinning bedöms som lämplig beslutar bergmästaren om bearbetningskoncession.
- 5 Mark- och miljödomstolen prövar om miljö-tillstånd enligt miljöbalken. Tillståndet innefattar beslut om ekonomisk säkerhet för efterbehandling.
- 6 Bergmästaren beslutar om markanvisning enligt mineral-lagen.
- 7 Kommunen beslutar om bygg- och marklov enligt plan- och bygglagen.
- 8 Utvinning av fyndigheten kan påbörjas.

Så stor är den totala ytan för Sveriges...

- renskötselområde 22 850 000 ha
- nationalparker, naturreservat 4 165 603 ha
- täcker 47 300 ha
- golfbanor 35 000 ha
- parkeringsplatser 22 000 ha
- bearbetningstillstånd 20 000 ha
- handel och affärsverksamhet 19 000 ha
- gruvor (enligt mineralagen) 9 000 ha

Källor: SGU, Formas, Naturvårdsverket, Lunds universitet, SCB, Trafikverket

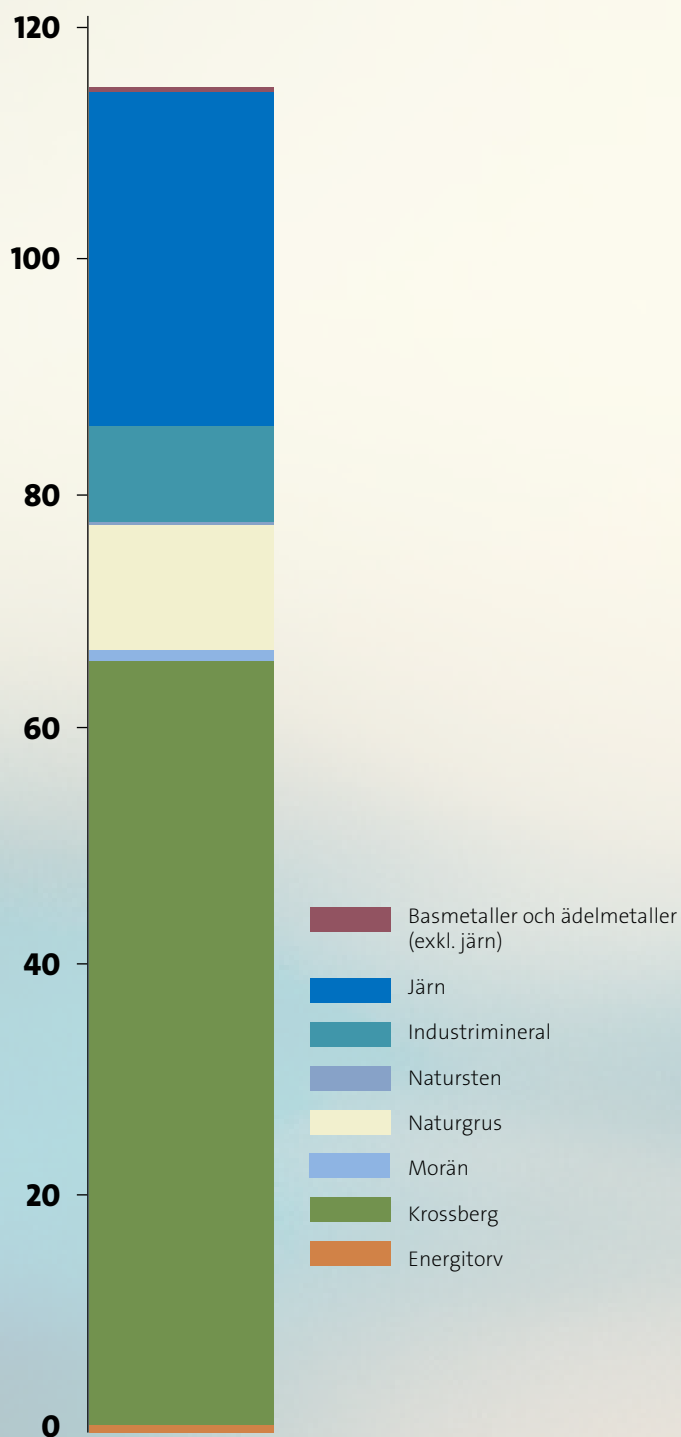
Sveriges landareal inklusive sjöar och vattendrag är cirka 44 742 000 ha

Produktion

Årligen produceras i Sverige cirka 115 miljoner ton mineral till ett sammanlagt värde av 43 miljarder kronor. Det största ekonomiska värdet står produktionen av järn för, med krossberg som god tvåa tätt följt av basmetallerna koppar och zink. Sett till volymen kommer järnet bara på andra plats. Det är ballastproduktionen från krossat berg som tar första platsen.

Den totala produktionen upptar en yta på totalt 838 kvadratkilometer, vilket motsvarar ungefär två tredjedelar av Öland. Mineralnäringen sysselsätter sammanlagt över 9 000 personer på 1 434 arbetsplatser.

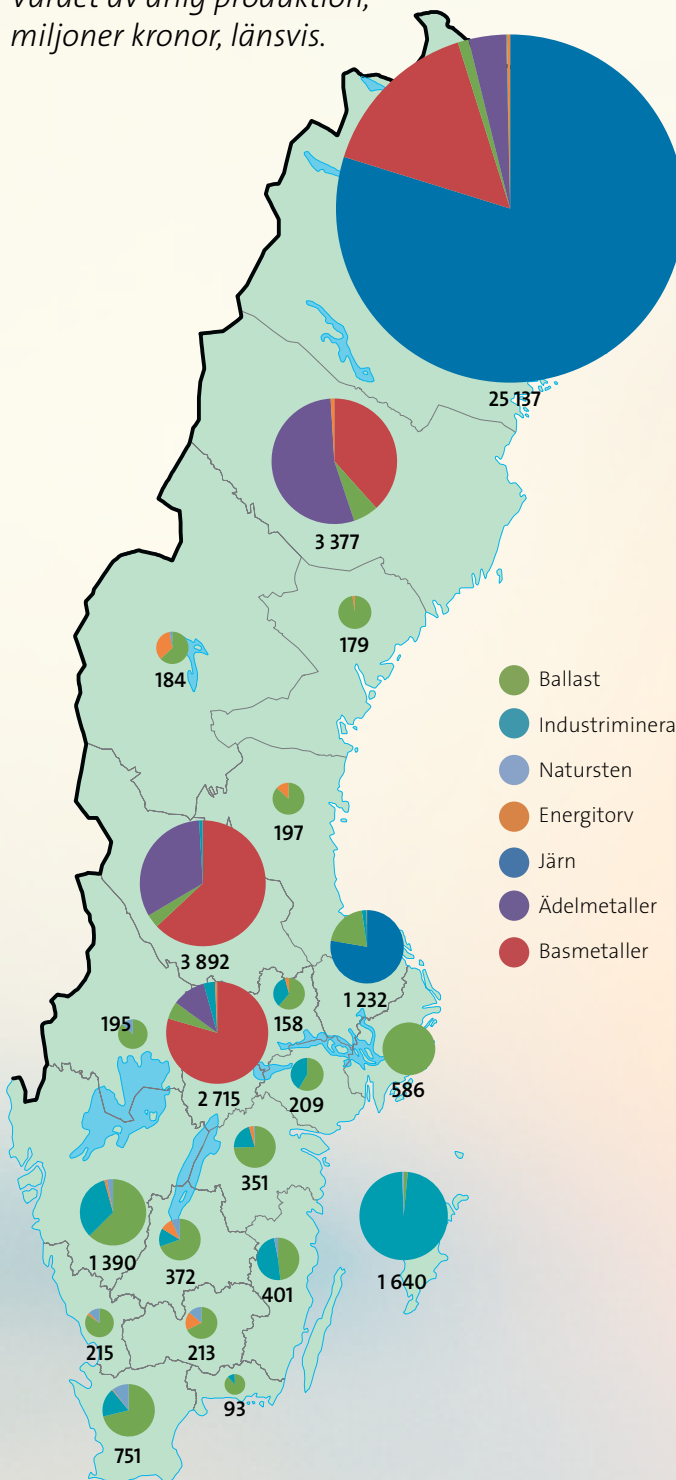
Årlig produktion, räknat i miljoner ton

Metall i norr och ballast i söder

Sett till värde är produktion av mineral störst i Norrbottens län. Det är järn och koppar som dominerar. I södra Sverige, och framför allt i de tätbefolkade storstadsregionerna, dominerar ballastproduktionen. På Gotland står industrimineralet kalk för den absoluta merparten av produktionsvärdet, 1,6 miljarder kronor.

Värdet av årlig produktion, miljoner kronor, länsvis.

Vad är ballast?

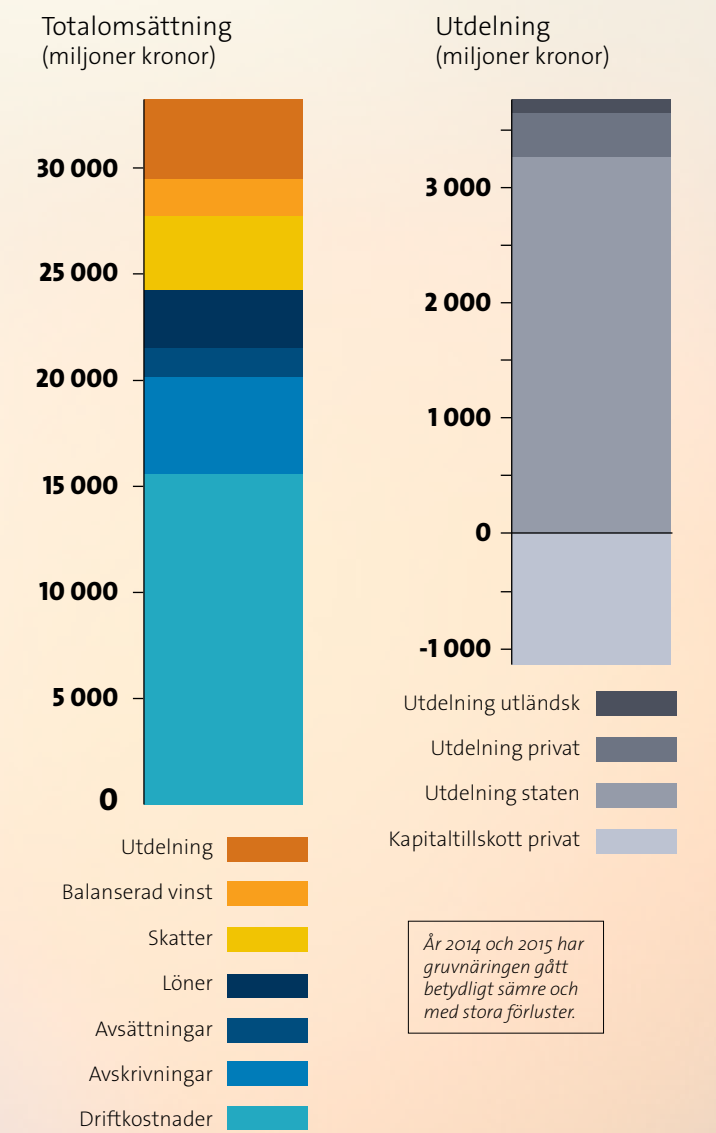
Ballast är benämningen på grus, sand och krossberg. Ballast används bland annat i betong, asfalt, som fyllnadsmaterial och som järnvägsmakadam (banvallar).

Hållbar gruvnäring

I början av 1900-talet hade Sverige omkring 500 gruvor. Idag, 100 år senare, har antalet minskat till 15 gruvor (2015) samtidigt som den totala produktionen har mer än fördubblats. Detta beror framför allt på ny teknik och nya metoder. Det är också den allt snabbare teknikutvecklingen som tillsammans med bland annat ökade miljökrav driver på utvecklingen mot en säkrare, effektivare och långsiktigt mer hållbar verksamhet.

Gruvbranschen genererar inkomster till staten i form av skatter och, i de fall staten är delägare, utdelning. År 2013 uppgick skatten från gruvbranschen till 3,5 miljarder kronor och den statliga utdelningen låg på 3,7 miljarder kronor. De utländska företagens utdelning (till ägarerna) samma år låg på 121 miljoner kronor.

Gruvnäringens omsättning och utdelning för 2013

År 2014 och 2015 har gruvnäringen gått betydligt sämre och med stora förluster.

Gruvbranschen sysselsätter över 6 000 personer (exklusive underentreprenörer) varav ca 15 procent är kvinnor.

